

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Croesvs Et Codrvs. hoc est, Copiæ Et Inopiæ Damna vel
Lvcra, à bono iustoq[ue] Mundi Gubernatore Deo
Distribvta**

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1648

§. 7. Immisericordis, erga pauperem, vsurarij pœna.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52359)

ipsum fuisse famosissimū latronem, in cuius
 proscripti caput, centum aurei à magistra-
 tu erant promissi. Defertur res ad Urbis
 Gubernatorem, inquitur in mulierem cæ-
 dis patratricem. decernitur, illam centum
 aureos meruisse; qui proinde illi etiam nu-
 merati sunt. Iis & debito se exsoluit; &
 quod supererat, ad vitæ necessaria impen-
 dit. Quàm verè Deus est, qui *saluum facit* Iob. 5. 19
egenum à gladio, & de manu violenti pauperem?
 Quàm mirabiliter *Dominus mortificat* 1. Reg. 2.
et vivificat, deducit ad inferos & reducit? 6. Noli-
 te confidentiam amittere, ô pauperes,
 Deus vos de cælo aspicit; Deus necessitatem
 vestram probè agnoscit; Deus permittit, qui
 vobis insidientur: sed fortasse, per illos
 ipsos succurret, qui vobis imminent deuo-
 randis, sæpe enim operatur *salutem ex inimi-* Luc. 1. 78
cis nostris, & de manu omnium qui oderunt nos.

§. VII.

Immisericordis, erga pauperem, usurarij
pæna.

Octauò igitur, quamvis *Deus potentes non* Iob. 36. 9
abicit, cùm & ipse sit potens, tamen non saluat
impios, & iudicium pauperibus tribuit, neque
eos sinit abire impunitos, quibus dici potest: Ierem. 23
in alis tuis inuentus est sanguis animarum pau- 34.
perum.

Psal. 13. 3. perum, & innocentum, Sunt enim veloces pedes eorum, & in modum Mercurij, ob talaria, alati, ad effundendum sanguinem, quorum manus ad dandum veloces esse debuissent. Sentiunt itaq; meritò manum Dei punientis, & curam pauperum singularem habentis. Qua de caussa ita præscripsit populo suo.

Exod. 22.
31.

Aduenam non contristabis, neque affliges eum: aduena enim & ipsi fuistis in terra Ægypti. Vidue & pupillo non nocebitis. Si leseris eos, vociferabuntur ad me, & ego audiam clamorem eorum: & indignabitur furor meus, percutiamq; vos gladio, & erunt uxores vestre vidue, & filij vestri pupilli. Si pecuniam matrem dederis populo meo pauperi, qui habitat tecum, non urgebis eum, quasi exactor, nec usuris opprimes. Quas Dei minas non esse inefficaces ostendit tertix viduæ exemplum. Memorat Paulus Diaconus, viduam fuisse, quæ paupertate pressa mutuum ab usurario pecuniam acceperat, sed magno suo malo, neque enim desistebat ille usuram identidem exposcere; quin & duplum exigere eius pecuniæ, quam dedisset. Nullum erat desertæ uspiam refugium, nisi ad S. Iuuentium Episcopum, singularem pauperum, viduarum, ac pupillorū patronum. Is post-

Paul. Di-
acon in
vita S. Iu-
uentij E-
pisc: c. 14.
& Sur. 14.
Septemb.

quam

quam & viduæ calamitatem, & iniusti exactoris importunitatem cognouit, Diaconū suum Exuperantium cum eadem vidua, misit ad creditorem, addito hoc mandato: *Vade ad eum, qui hanc viduā crudeli exactione opprimit: admone eum vice mea postulationis, dicens: Pater tuus rogat, sufficiat tibi, quod tuum est, nec exigas, quod minimè dedisti, ne id, quod habere videris, amittas. Si autem te audire noluerit, ecce do tibi sumam pretij, porrige ei, & reuertere.* Paruit Diaconus, heminemque auarum, vidua comitante, conuenit, nihilque eorum, quæ mandata erant, omisit. Lapidem citiùs molliisset, quàm iniquum hominem. Sed exiguo lucro fœnus accepit. Eodem enim temporis momento, quo aurum ab Episcopo missum contigit atque in manus sumsit, humi collapsus, miserimè expirauit. Duo hîc expendi possunt, ira Dei, & cura Dei; cura pauperum & viduarum, ira in fœneratores. Tamen si enim licitum est, vrgentē necessitate accipere mutuum à fœneratore, non tamen licitū est istis, cum spe fœnoris mutuum dare. Illos necessitas excusat, non item istos. *Augu-*

S. Augu-
stin. in
Plal. 128

latro diceret deprehensus circa parietem alieni;
hoc mihi & leno diceret, emens puellas ad prostiti-
tutionem: hoc & maleficus incantans mala, &
vendens malitiam suam. Quidquid tale prohibere
conaremur, responderent omnes, quia non
haberent, unde viverent, quia inde se pascere-
nt quasi non hoc ipsum in illis maxime puniendum
est, quia artem nequitia delegerunt, unde vitas
transigant, & inde se pascere volunt, unde
offendant eum, à quo omnes pascuntur.

§. VIII.

Ludouico Imperatore, erga pauperes, longè li-
beralior Deus centuplum reddens.

Ado
Chron.
zt. 6. An.
815.

Nonò, quod Ado testatur, de Ludouico
Imperatore Caroli Imperatoris filio, plane
Deo maiore iure tribuitur. Ludouicus, an-
nis circiter viginti octo, quibus imperium
gessit, non solum fuit eximius amator ca-
stitatis, promotor religionis, fautorq; Ec-
clesiasticorum; verum etiam, in Gallia,
Germania, Italia totoq; Imperio suo, lega-
tos constituit, qui pauperum & oppresso-
rum curam gererent, eorum causas audi-
rent, ijsque iustitiam administrarent, atq;
in omni necessitate succurrerent, Deus, non
annis 28. duntaxat, sed à condito orbe,
Angelos pauperum tutelares constituit, quin &